KOMISJA
EUROPEJSKA

Bruksela, dnia 22.2.2021 r.
COM(2021) 75 final

SPRAWOZDANIE KOMISJI

DLA PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

w sprawie wykonywania uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych, powierzonych Komisji na mocy rozporządzenia (UE) 2019/125 z dnia 16 stycznia 2019 r. w sprawie handlu niektórymi towarami, które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci, tortur lub innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania

1. KONTEKST

Rozporządzenie (UE) 2019/125[1] ma na celu zapobieganie stosowaniu kary śmierci oraz stosowaniu tortur i innemu okrutnemu, nieludzkiemu lub poniżającemu traktowaniu albo karaniu w państwach spoza UE, w drodze zakazu albo ograniczenia handlu niektórymi towarami. W rozporządzeniu tym dzieli się towary w zależności od tego, czy:

- nierozerwalnie wiążą się z nadużyciami i w ogóle nie powinny być przedmiotem handlu (załącznik II); lub
- mogą mieć zgodne z prawem zastosowania, np. sprzęt służący do egzekwowania prawa (załącznik III) lub towary o zastosowaniu leczniczym (załącznik IV).

Handel takimi towarami podlega pewnym ograniczeniom. Rozporządzenie zawiera w szczególności następujące przepisy:

i. Zakazuje przywozu na terytorium UE, wywozu z terytorium UE i tranzytu przez terytorium UE towarów wymienionych w załączniku II, które nie mają żadnego innego praktycznego zastosowania niż wykonywanie kary śmierci, stosowanie tortur lub inne okrutne, nieludzkie lub poniżające traktowanie albo karanie. Zakazane jest także udzielanie wszelkiego rodzaju pomocy technicznej w związku z takimi towarami, zwłaszcza prowadzenie szkoleń dotyczących ich używania. Zabronione jest również reklamowanie takich towarów w mediach drukowanych lub internecie, w ramach czasu reklamowego w telewizji lub radiu, bądź wystawianie lub oferowanie ich na sprzedaż na wystawach lub targach.
ii. W odniesieniu do towarów wymienionych w załączniku III, które mogłyby być użyte w celu stosowania tortur lub innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania, lecz mogą mieć również inne zgodne z prawem zastosowania (egzekwowanie prawa), wymagane jest wcześniejsze pozwolenie na wywóz, udzielane w poszczególnych przypadkach. Uzyskania takiego pozwolenia wymaga się także w celu świadczenia pomocy technicznej lub usług pośrednictwa w odniesieniu do tej kategorii towarów.
iii. W rozporządzeniu reguluje się handel towarami – substancjami chemicznymi lub farmaceutycznymi (załącznik IV) – które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci (np. produktami, które mogłyby zostać wykorzystane w celu przeprowadzania egzekucji ludzi poprzez podanie śmiertelnego zastrzyku).

W załączniku I do rozporządzenia wymieniono organy państw członkowskich, które zgodnie z art. 20 rozporządzenia są uprawnione do podejmowania decyzji w sprawie wniosków o udzielenie pozwolenia lub do zakazania eksporterowi korzystania z generalnego unijnego pozwolenia na wywóz. Wykazy towarów objętych zakazem i podlegających kontroli są określone w załącznikach II, III i IV do rozporządzenia. Załącznik V dotyczy generalnego unijnego pozwolenia na wywóz (część 1 dotyczy „Towarów", natomiast część 2 dotyczy „Miejsc przeznaczenia").

2. PODSTAWA PRAWNA

Na mocy art. 29 rozporządzenia (UE) 2019/125 Komisja jest uprawniona do przyjmowania aktów delegowanych w celu zmiany załączników I, II, III, IV, V, VI, VII, VIII i IX do

[1] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2019/125 z dnia 16 stycznia 2019 r. w sprawie handlu niektórymi towarami, które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci, tortur lub innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania, Dz.U. L 30 z 31.1.2019, s. 1.

rozporządzenia[2]. Niniejsze sprawozdanie jest wymagane na podstawie art. 29 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/125. Uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych powierza się Komisji na mocy tego artykułu na okres pięciu lat od dnia 16 grudnia 2016 r.; Komisja jest zobowiązana sporządzić sprawozdanie dotyczące przekazania uprawnień nie później niż dziewięć miesięcy przed końcem tego pięcioletniego okresu.

3. WYKONYWANIE PRZEKAZANYCH UPRAWNIEŃ

Od czasu przekazania Komisji uprawnień w 2016 r.[3] Komisja skorzystała z uprawnienia do przyjmowania aktów delegowanych trzykrotnie, jak opisano poniżej:

a) ROZPORZĄDZENIEM DELEGOWANYM KOMISJI (UE) 2018/181 z dnia 18 października 2017 r.[4] zmieniono załącznik V, dodając Republikę Dominikańską, Wyspy Świętego Tomasza i Książęcą oraz Togo do wykazu miejsc przeznaczenia, do których ma zastosowanie generalne unijne pozwolenie na wywóz[5]. Rozporządzenie weszło w życie w dniu 14 lutego 2018 r., czyli następnego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej*.

b) ROZPORZĄDZENIEM DELEGOWANYM KOMISJI (UE) 2020/621 z dnia 18 lutego 2020 r.[6] zmieniono załącznik I, aktualizując wpisy dotyczące niektórych właściwych organów, oraz załącznik V, dodając Gambię i Madagaskar do wykazu miejsc przeznaczenia, do których ma zastosowanie generalne unijne pozwolenie na wywóz. Rozporządzenie weszło w życie dwudziestego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (tj. w dniu 27 maja 2020 r.).

c) ROZPORZĄDZENIEM DELEGOWANYM KOMISJI (UE) 2021/139 z dnia 4 grudnia 2020 r.[7] zmieniono odniesienie do Zjednoczonego Królestwa w załączniku I do rozporządzenia. Zmieniono nim również załącznik V, dodając Zjednoczone Królestwo do wykazu miejsc przeznaczenia, do których ma zastosowanie generalne unijne pozwolenie na wywóz. Rozporządzenie weszło w życie piątego dnia po jego opublikowaniu w *Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej* (tj. w dniu 13 lutego 2021 r.).

Przed przyjęciem wyżej wymienionych aktów delegowanych Komisja skonsultowała się z ekspertami wyznaczonymi przez poszczególne państwa członkowskie w Grupie

[2] Załącznik VI zawiera wykaz terytoriów państw członkowskich, o których mowa w art. 11 ust. 2. Załącznik VII zawiera opis formularza pozwolenia na wywóz lub przywóz, o którym mowa w art. 21 ust. 1. Załącznik VIII zawiera opis formularza pozwolenia na świadczenie usług pośrednictwa, o którym mowa w art. 21 ust. 1. Załącznik IX zawiera opis formularza pozwolenia na świadczenie pomocy technicznej, o którym mowa w art. 21 ust. 1.

[3] Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/2134 z dnia 23 listopada 2016 r. zmieniające rozporządzenie Rady (WE) nr 1236/2005 w sprawie handlu niektórymi towarami, które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci, tortur lub innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania, Dz.U. L 338 z 13.12.2016, s. 1.

[4] Dz.U. L 40 z 13.2.2018, s. 1.

[5] „Generalne unijne pozwolenie na wywóz" to pozwolenie na wywóz stosowane w przypadku substancji chemicznych, które mogłyby być wykorzystywane do przeprowadzania egzekucji przez podanie śmiertelnego zastrzyku (załącznik IV do rozporządzenia). Pozwolenie to wykorzystuje się w przypadkach wywozu takich towarów lub substancji chemicznych do państw, które zniosły karę śmierci w odniesieniu do wszystkich rodzajów przestępstw i potwierdziły jej zniesienie w drodze zobowiązania międzynarodowego. W przypadku państw, które nie są członkami Rady Europy, wykaz ten obejmuje państwa, które nie tylko zniosły karę śmierci w odniesieniu do wszystkich rodzajów przestępstw, ale również ratyfikowały bez zastrzeżeń Drugi protokół fakultatywny do Międzynarodowego paktu praw obywatelskich i politycznych.

[6] Dz.U. L 144 z 7.5.2020, s. 1.

[7] Dz.U. L 43 z 8.2.2021, s. 5.

Koordynacyjnej ds. Przeciwdziałania Torturom zgodnie z zasadami określonymi w Porozumieniu międzyinstytucjonalnym z dnia 13 kwietnia 2016 r. w sprawie lepszego stanowienia prawa[8].

4. WNIOSKI

Niniejsze sprawozdanie stanowi wypełnienie wymogu dotyczącego sporządzenia sprawozdania, zawartego w art. 29 ust. 2 rozporządzenia (UE) 2019/125. Komisja zwraca się do Parlamentu Europejskiego i Rady o zapoznanie się z niniejszym sprawozdaniem.

Komisja dostrzega potrzebę przedłużenia przekazania uprawnień do przyjmowania aktów delegowanych, o których mowa w art. 24 i 29 rozporządzenia (UE) 2019/125, na kolejny okres pięciu lat. Jest to konieczne m.in. w celu reagowania na powstawanie nowych towarów, które mogłyby być użyte do wykonywania kary śmierci, tortur lub innego okrutnego, nieludzkiego lub poniżającego traktowania albo karania, na wypełnienie przez państwo lub państwa trzecie wymogów dotyczących stosowania generalnego unijnego pozwolenia na wywóz, na naruszenie przez państwo lub państwa trzecie międzynarodowych zobowiązań do zniesienia kary śmierci w odniesieniu do wszystkich rodzajów przestępstw lub na zmianę danych właściwych organów.

Art. 29 ust. 2 rozporządzenia stanowi, że przekazanie uprawnień zostaje automatycznie przedłużone na takie same okresy, chyba że Parlament Europejski lub Rada sprzeciwią się takiemu przedłużeniu nie później niż trzy miesiące przed końcem każdego okresu.

[8] Dz.U. L 123 z 12.5.2016, s. 1.